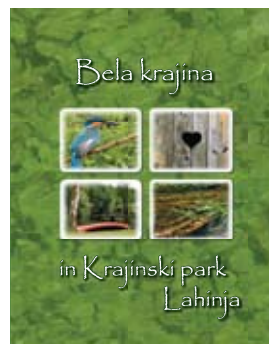

BELA KRAJINA IN KRAJINSKI PARK LAHINJA

Dušan Plut (ur.): Bela krajina in Krajinski park Lahinja. Znanstvena založba Filozofske fakultete in Oddelek za geografijo, 160 str. Ljubljana 2008.

Za našo deželo radi rečemo, da je pokrajinsko izredno pestra, barvita in zanimiva ter da nam ima mnogo ponuditi. Za oddih v neokrnjenem naravnem okolju je navadno dovolj že nekaj korakov v pravo smer. Tudi Bela krajina je vsekakor eden lepših in zanimivejših kamenčkov v mozaiku slovenskih pokrajin. Odgovor na vprašanje, kaj ima ponuditi, pa boste našli v pričujoči publikaciji.

Bela krajina je pretežno kraška pokrajina med Gorjanci, Kočevskim Rogom in Kolpo. Pokrajinske značilnosti, geografska lega, odmaknjenost od ostalih slovenskih pokrajin, slaba prometna dostopnost, obmejnost, skromni naravni viri ter zapoznena industrializacija so ključno vplivali na svojstven regionalni razvoj območja. Že v njenem imenu se skriva bogata simbolika, saj ga lahko povezujemo z belino apnenca, ki daje osnovni pečat reliefni izoblikovanosti, z belino brez, ki prevladujejo na izčrpanih prsteh belokranjskih steljnikov, ali pa z belino belokranjske narodne noše.

Poleg Bele krajine se publikacija osredotoča tudi na leta 1988 ustanovljeni Krajinski park Lahinja, ki obsega območje pestre naravne in kulturne dediščine v povirju osrednjega belokranjskega vodotoka – Lahinje. Znotraj parka je moč najti dva naravna rezervata, sedem naravnih ter osem kulturnih spomenikov, celotno območje parka pa je vključeno tudi v Naturo 2000. Danes je park eno od najpomembnejših in najprivlačnejših turističnih območij v Beli krajini, od leta 2004 je vključen tudi v projekt *Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine*.

Publikacija je plod večletnega terenskega preučevanja v okviru vsakoletnih terenskih vaj, ki jih je Oddelek za geografijo v preteklih letih organiziral za svoje študente. Ti so aktivno sodelovali pri zbiranju podatkov in informacij na terenu, in sicer v obliki kartiranja različnih geomorfoloških oblik ter vinogradov, jemanju in analiziranju vzorcev prsti in vode, prepoznavanju rastlin, spremljanju vremenskih parametrov itd. Tovrstna oblika dela se je izkazala za zelo praktično in uspešno ter je nesporno eden od najboljših skupnih imenovalcev strokovnemu, pedagoškemu in terenskemu delu, še zlasti zato, ker je bila na koncu kronana s pričujočo publikacijo.

Bela krajina in Krajinski park Lahinja ni klasična strokovna monografija. Odlikuje jo lastnost, da so strokovne vsebine podane v lahkotnejšem in splošno razumljivem slogu, ki bo pritegnil tako zahtevnejše bralce iz stroke kot obiskovalce parka in tudi širšo javnost.

Knjiga je razdeljena na več vsebinskih sklopov, ki glavnino pozornosti posvečajo fizičnogeografskim vsebinam. Splošnemu uvodnemu opisu pokrajine in njene vpetosti v prostor (D. Plut) sledijo samostojna poglavja o podnebju (D. Ogrin), reliefni izoblikovanosti (K. Natek, U. Stepišnik), prsteh (B. Repe), rastju (F. Lovrenčak) ter vodnih virih (D. Plut, V.

Brečko Grubar). Vsako izmed področij je praviloma obravnavano na dveh nivojih, in sicer najprej na nivoju Bele krajine ter nato še na nivoju Krajinskega parka Lahinja. Poleg naštetih fizičnogeografskih vsebin je v knjigi moč najti še poglavja o arheologiji (J. Dular), prometnih obremenitvah (M. Ogrin), pregleden sestavek o Krajinskem parku Lahinja, njegovih naravnih vrednotah in kulturni dediščini (M. Ivanovič) ter poglavje, ki posveča pozornost odnosu prebivalcev do parka (I. Mrak).

Publikacija je še toliko bolj dragocena, ker gre pravzaprav za edino literaturo o Krajinskem parku Lahinja. Nasploh predstavlja eno redkih del pri nas, ki z različnih vidikov obravnavajo določeno zavarovano območje. Slednje je zelo pomembno tako za geografijo kot za širšo prepoznavnost zavarovanih območij, zato bi tovrstnim publikacijam veljalo v prihodnje posvetiti še več pozornosti.

Knjiga je tudi v oblikovnem smislu dovršena. Bogatijo jo številne fotografije in risbe ter raznovrstne tematske karte. Na vsaki strani so izpostavljeni najpomembnejši utrinki iz besedila, ki bodo bralcu pomagali prepoznati bistvene značilnosti Bele krajine in Krajinskega parka Lahinja.

Tajan Trobec